

**НЯКОИ МИСЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО И ЗАДАЧИТЕ
НА ГЕОГРАФИЯТА В СВЕТЛИНАТА НА РЕШЕНИЯТА
НА ЕДИНАДЕСЕТИЯ КОНГРЕС НА БКП**

К. Мишев

Единадесетият конгрес на Българската комунистическа партия е изключително събитие в живота на нашата страна. Той съвладна с двадесетгодишнината от историческия Априлски пленум, което даде повод по-всестранно и задълбочено да се изтъкнат и подчертаят плодотворните резултати от последователно провеждане в живота на априлската линия на партията. В подготовката на конгреса беше приложен нов подход, който даде възможност в неговата работа и оформяне на решенията да участвуват най-широки слоеве от нашия народ. Проведените в предконгресния период пленуми на ЦК обсъдиха и приеха тезиси: за основни насоки на развитието на науката и техническия прогрес през седмата петилетка и до 1990 г.; за основни насоки на икономическото развитие на Народна република България през седмата петилетка и до 1990 г.; тезиси на ЦК на БКП за по-нататъшното изпълнение на декемврийската програма за повишаване на жизненото равнище през седмата петилетка и до 1990 г. и тезиси на ЦК на БКП за състоянието и развитието на Българската комунистическа партия и на обществените организации и движения. Тези забележителни документи бяха публикувани в печата и широко обсъждани от трудовите колективи и цялата наша общественост. Направени бяха стотици предложения за тяхното уточняване, допълване, подобряване. Самият конгрес протече на високо ниво при образцова дисциплина, голяма активност и пълно единство на възгледите и становищата на делегатите. Това е огражение на политическата зрялост и нарасналото морално-политическо единство на нашия народ и неговата непоколебима решимост да върви по начертания път към изграждане на развито социалистическо общество в нашата страна.

В забележителния отчет на Централния комитет на Българската комунистическа партия за периода между Десетия и Единадесетия конгрес и предстоящите задачи, изнесен от др. Тодор

Живков, и в доклада „Основни насоки на Единадесетия конгрес на БКП за общественоеикономическото развитие на Народна република България през седмата петилетка (1976 — 1980 г.)“, изнесен от др. Станко Тодоров, бяха осветлени и задълбочено анализирани всички страни на нашето политическо и общественоеикономическо развитие. С присъщия на нашата партия последователен марксистко-ленински подход и към най-сложните политически и общественоеикономически проблеми бяха отчетени постиженията и допуснатите слабости и недостатъци през изминалата шеста петилетка, бяха поставени и обосновани задачите за седмата петилетка и бе начертана стратегическа програма за икономическото развитие на България в периода до 1990 г.

Седмата петилетка беше определена като петилетие на висока ефективност и високо качество. Главната социално-икономическа задача за тази петилетка е формулирана по следния начин: „неотклонно да се осъществява линията на партията за по-пълно задоволяване на материалните и духовните потребности на народа, като се осигурява динамично и пропорционално развитие на народното стопанство, бързо се повишава производителността на труда, ефективността и качеството по пътя на модернизацията, реконструкцията, концентрацията и ускореното внедряване на научно-техническите постижения и като се издига социалистическата съзнателност на трудещите се и се утвърждава социалистическият начин на живот“. Икономиката на страната ще продължи да се развива динамично с високи темпове. Предвижда се националният доход да нарасне с 45 — 50%, а реалните доходи на трудещите се да се увеличат с 20 — 25%. Обемът на машиностроителната продукция се предвижда да нарасне през 1980 г. около 2 пъти в сравнение с 1975 г. Особено внимание е отделено на енергетиката и суровинната база. Производството на електроенергия през 1980 г. следва да достигне около 38 млрд. киловатчаса (при 20% от атомните централи), а добивът на въглища да бъде около 38 млн. тона. Бързо ще се развива черната и цветната металургия. Производството на стомана се предвижда да достигне около 3,5 млн. т, валцувани черни метали 3,7 — 4 млн. т, производството на електролитна мед да се увеличи около 1,5 пъти, като се въведат в действие нови рудници.

С изпреварващи темпове ще се развива химическата промишленост. Продукцията ще нарасне в 1980 г. около 1,8 пъти в сравнение с 1975 г. Производството на пластмаси, синтетични смоли и други се предвижда през 1980 г. да достигне около 400 хил. т, на химически влакна и коприни — 110 — 115 хил. т, на хартии — 370 — 400 хил. т, на цимент — 8,5 — 9 млн. т и др.

Продукцията на леката и хранителната промишленост се предвижда да нарасне през 1980 г. с около 45% в сравнение с шестата петилетка.

Изключителни грижи ще се положат за развитие на селското стопанство. Общият обем на селскостопанската продукция трябва да се увеличи с около 20% в сравнение с шестата петилетка. Ще се увеличи броят на тракторите, които през 1980 г., приравнени към 15 к. с., трябва да достигнат около 150 хил. броя, а комбайните — около 24 хил. броя. Химическата промишленост трябва да осигури към 1980 г. не по-малко от 25 кг минерални торове (чисто вещество) на 1 дка обработваема земя. Поливните площи ще се увеличат с нови 2 млн. дка. Предвижда се да се залесят, и то предимно слабопродуктивни и подлежащи на ерозия площи в размер над 2,5 млн. дка.

Транспортът и съобщенията ще продължат да се развиват на базата на реконструкцията и модернизацията. Ще продължи да се усъвършенствува единната транспортна система на страната. С ускорени темпове ще се осъществява строителството на автомагистрали. С предимство ще се развива автомобилният транспорт. Водният транспорт ще получи нови най-съвременни кораби, а въздушният транспорт ще се развива предимно за международни пътнически и товарни превози.

Ускореното динамично развитие на икономиката през седмата петилетка и в перспектива до 1990 г. при изискванията за висока ефективност и високо качество налагат максимално използване на постиженията на научно-техническия прогрес във всички сфери на социално-икономическото ни развитие. Основно, изключително важно място се отделя на ролята на науката в изпълнението на поставените задачи. Никога досега у нас в партийни документи не е отделяно толкова внимание и така всестранно и задълбочено не са осветлявани политиката и задачите на партията в тази толкова важна и особено сложна сфера на социалното управление. Неимоверно много нарастват ролята и отговорността на научния фронт, а това „изисква развитието на научния фронт и научноизследователската дейност в областта на обществените, природните и техническите науки да се свързват най-тясно с основните насоки и конкретните потребности на материалното производство и на цялостното ни социално-икономическо развитие. . . През следващия период ние възприемаме курс на преход от екстензивно към предимно интензивно развитие на научната дейност и решително увеличаване на нейната ефективност“ (Т. Живков, Отчет на ЦК на БКП за периода между Десетия и Единадесетия конгрес и предстоящите задачи, 1976). Тези изисквания към научните работници едновременно радват и много задължа-

ват. Приетите от конгреса решения разкриват качествено нови перспективи за развитието на фундаменталните изследвания, за още по-тясното и ефективно свързване на тези изследвания с проблемите на социално-икономическото развитие.

Динамичното развитие на икономиката на страната през седмата петилетка, както и до 1990 г., очертано в решенията на конгреса, и особено решаването на енергийно-суровинния проблем, усъвършенствването на териториалната структура на народното стопанство и опазването и подобряването на обкръжаващата среда поставят много отговорни задачи пред науките за Земята, в това число и пред географията.

Предвижда се да се задълбочават теоретичните и приложните изследвания, свързани с нашите природни ресурси, с което да се създадат възможности за тяхното оптимално използване в народното стопанство, както и да се изследват и прогнозираят неблагоприятните природни явления и да се разработват мероприятия за борба с отрицателните последици от тях. Да се изследват с предимство закономерности и явления в природата, които имат най-голямо значение за решаване на възлови проблеми, свързани с природните ресурси и развитието на суровинната база на страната. Специално внимание да се отдели на комплексното изследване и решаване на проблемите по опазване на обкръжаващата среда, нейното оптимизиране и осигуряване на хармонични отношения между обществото и природата. Предвижда се по-конкретно, „да се ускори изучаването и разработването на насоките за комплексно използване на черноморското крайбрежие и шелфа с оглед използването на морската вода, фауната и флората, на крайбрежната ивица и езерните води за развитие на селското стопанство, промишлеността, водния и въздушния транспорт, почивното дело и международния туризъм. Да се ускорят проучванията за комплексно използване на водните, енергийните и други ресурси на р. Дунав от гледище на изграждане на напоителни, водоснабдителни и енергийни системи, за развитие на речния транспорт, селското стопанство, промишлеността, селищната мрежа, международния туризъм“. Особено внимание да се обърне на териториалната концентрация и специализация на производството, като се усъвършенствуват съществуващите и се формират нови ефективни териториално-производствени комплекси. При териториалното разполагане на новите производствени мощности, при концентрацията и специализацията на производството да се държи сметка за влиянието, което ще се оказва върху екологическата среда. Да се провежда линия на повишаване не само на икономическата, но и на екологическата ефективност. Предвижда се да се разработи ясна концепция за развитието на се-

лицната мрежа. Въз основа на постиженията на науката и на техническия прогрес да се разработи и реализира комплексна програма за опазване и оздравяване на обкръжаващата среда.

В основната си част тези, а и други, неотбелязани тук научни проблеми в решенията на Единадесетия конгрес имат по същество и географско съдържание и могат успешно да се решават с най-активното участие на географите в нашата страна. За това и географията беше спомената от председателя на БАН акад. А. Балеvски в неговото изказване пред конгреса като една от онези национални науки, които обезателно трябва да развиваме, тъй като те изследват обекти, явления и процеси, за които не можем да вземем разработки и решения отвън (в. Работническо дело, 31. III. 1976 г.).

Географските науки през шестата петилетка отбелязаха значителни успехи при провеждането на фундаментални и практически-приложни изследвания, свързани със: разкриването на основни закономерности от структурата и генезиса на релефа, морфоструктурите, неотектонските и съвременните движения на земната кора, генезиса и разпространението на заравнените повърхнини, речните и морските тераси, геоморфоложкото развитие на черноморското крайбрежие и шелфа, ерозионния срез, геоморфоложкото картиране, генезиса и формирането на речния отток, генезиса и структурата на планинския климат, изследването на някои природни ресурси, физикогеографското райониране, научната обосновка на териториалното разположение на производителните сили в някои райони на страната, измененията в селищните системи, икономическото райониране, опазването и оптимизирането на природната среда и др.

За географията изминалата петилетка беше и петилетка на забележим завой и преориентиране на географската проблематика към решаване на по-значими проблеми, поставени от нашето социално-икономическо развитие. Направи се сериозна крачка напред в довеждането на резултати от целенасочени регионални изследвания до степен на готовност за пряко използване при прогнозирането, планирането, проектирането и вземането на управленчески решения. В тази връзка могат се споменат: активното и ръководното участие на наши географи в разработването на темата „Развитие на суровинната база на НР България и съображения за нейното използване“ — поставена на БАН от Държавния съвет; участието в разработване на обща концепция за страната по опазване и подобряване на обкръжаващата среда и свързването с това рационално използване на природните ресурси; разработването на основни положения за опазване и подобряване на обкръжаващата среда и рационално

използуване на природните ресурси в териториалния комплекс „Черно море — българско крайбрежие“; съставянето на геоморфоложка карта на Северна България за целите на търсенето и прогнозирането на нефто-газоносни структури; съставянето на комплексна карта на физикогеографските области, подобласти и райони за целите на архитектурното ландшафтно райониране; картата на туристическото райониране, икономгеографското микрорайониране на страната и др. Излезе от печат Атлас на Народна република България, който получи висока оценка у нас и в чужбина. Извършиха се целесъобразни структурни промени в организацията на географските научни учреждения. Започна да излиза национално научно списание „Проблеми на географията“. Излязоха от печат редица монографични трудове, немалко научни статии, учебници и др.

Новите тенденции в развитието на географията в световен мащаб и особено в СССР и изискванията на социалната практика у нас дадоха отражение върху структурата и съотношението на отделните отрасли и синтетични географски научни направления. Бързо се повишава интересът и нараства социалната поръчка към комплексни (синтетични) географски разработки, свързани с оценъчни и прогностични елементи. Това породило появата и развитието през последните години на някои приложни географски дисциплини и направления, като медицинска география, география на туризма (рекреационна география), приложно ландшафтознание, оценка на природните ресурси, икономическа и извъникономическа оценка на въздействието на човека върху природата.

Отбелязан е напредък в сближаването между отделните компоненти (отраслови) географски науки, в това число и между физическата и икономическата география. Това се осъществява главно в разработването на географските аспекти на научните основи на комплексното разкриване, изследване и оценка на природните ресурси и природния потенциал по териториални единици, териториалното разположение на производителните сили и формирането на производствените комплекси, развитието на селищните системи и опазването и оптимизирането на обкръжаващата природна среда.

Постигнатите добри успехи в развитието на теоретичните и практическо-приложните изследвания в географията главно на базата на конкретни регионални изследвания през шестата петилетка вдъхват оптимизъм за бъдещето на географията в нашата страна. Разработената икономическа стратегическа програма за развитието на страната през седмата петилетка и до 1990 г. от Единадесетия конгрес за доизграждането на материално-техни-

ческата база на зрялото социалистическо общество разкрива качествено нови възможности за по-нататъшно развитие на фундаменталните и практическо-приложните географски изследвания. Налице са обективни условия за едно по-динамично и с по-голяма ефективност развитие и модернизация на научния географски фронт у нас и още по-пълното и резултатното му свързване със задачите, които постави пред науката Единадесетият конгрес. Географията, която е една от сложни разчленените и същевременно много комплексна и погранична наука, изследваща закономерности, свързани с взаимодействието на обществото с природата и на изменената природа с обществото предимно в регионален аспект, е призвана да заеме полагащото ѝ се място в челните редици сред науките за обкръжаващата среда. Изпълнението на начертаната грандиозна икономическа програма за развитието на страната ще внесе значителни изменения във физикогеографската и икономгеографската структура на страната. Дълг е преди всичко на географите да познават и да предвиждат тези изменения, да подпомагат най-ефективното им насочване с оглед изпълнението на главната задача, поставена в решенията на Единадесетия конгрес на БКП. Пред нас стоят сложни и много отговорни задачи.

Ние и занапред трябва да отделяме неотслабващо внимание на изследванията на основни закономерности из областта както на отрасловите географски науки, така и на някои комплексни направления като: морфоструктурното развитие на страната, екзогенните процеси и релефообразуването, неотектонските и съвременните движения на земната кора, ерозионния срез, генезиса и структурата на климата, генезиса на оттока, теоретичните проблеми, свързани с формирането и развитието на природните териториални комплекси и на производствено-териториалните комплекси физикогеографското и икономическото райониране на страната и др., като не винаги изискваме да е налице социална поръчка. Изследвания в такъв аспект са нужни за самото развитие на географията като една от фундаменталните науки от цикъла на науките за Земята.

Наред с това очевидна е необходимостта от включването на повече научни сили в разработването на целенасочени фундаментални и практическо-приложни изследвания, свързани с изпълнението на конкретни социални поръчки. Това налага една по-решителна преориентация на главните научни сили към отраслово и преди всичко към комплексно изследване — заедно със специалисти от други научни профили, на природните ресурси и екологическите условия в страната — по териториални единици и комплексно. Тази проблематика следва органически да се свър-

зва и да стане предпоставка за научните изследвания, свързани с териториалното разположение на производителните сили и развитието на селищните системи. За да можем по-ускорено да се доближаваме до изискването за хармонично, непротиворечиво развитие на взаимодействието и взаимоотношенията в системата общество — природна среда и съзнателно да оптимизираме тези взаимоотношения, е нужно дълбоко познаване на механизма на връзките и взаимодействията в тази сложна система. За това обаче е необходима постоянна обективна информация за процесите и явленията, получавана по научно обосновани регионални единици. По решение на Държавния съвет на НР България се изгражда единна система за наблюдение, регистрация и информация за състоянието на природната среда у нас. Географският институт е натоварен да разработи методически указания за наблюденията в ландшафтните комплекси.

Географите трябва да участвуват в разработването на методическите и други въпроси, свързани с комплексната оценка (икономическа и друга) на природните ресурси и природоползуването, специфично при нашите условия и възможности и да правят препоръки за най-ефективните алтернативи с оглед опазването и обогатяването на природните ландшафтни комплекси. Сравнително нов много важен за нашата страна проблем е изследването и прогнозирането на развитието и взаимоотношенията между природните системи, от една страна, и инженерно-техническите системи и аграрните комплекси, от друга. Проектирането и конструирането на оптимално функциониращи природно-икономически териториални системи, които да не нарушават екологическото равновесие, е най-ефективният път към формирането на хармонично развиваща се управляема обкръжаваща среда, която да притежава качества, благоприятни за човека на развитото социалистическо общество. Всичко това налага да се разработват въпроси, свързани с проектирането, с географското прогнозиране и с управлението на обкръжаващата среда. Географската прогноза е сложна дейност, която изисква специална подготовка, затова в номенклатурата на щатове за някои проектантски организации в СССР са въведени нови длъжности: иконом-географ-прогнозист и географ-ландшафтовед.

В „Основни насоки на Единадесетия конгрес на БКП за обществено-икономическото развитие...“ е казано: „Разположението на производителните сили да се съобразява с намиращите се в териториалните единици ресурси от работна сила, фондове, водни източници, специфични суровини и материали, инфраструктура, екологическите изисквания и т. н.“ Основен критерий да

бъде повишаването на ефективността, но не само икономическата ефективност, а да се държи сметка и за качеството на природната среда и за социалната ефективност от гледище на бъдещите поколения. Тези важни изисквания налагат при изработването на проектите за разположението на нови предприятия и при приемането им, както и при приемането на териториално-устройствените планове да се въведе задължително и географска, и екологическа експертиза. Това предполага предварително изучаване и основно познаване на географските и екологическите условия и съобразяването с тях още при проучването на варианти на разположение на промишлени и други производствени мощности, особено на замърсяващите, и концентрацията и специализацията на селскостопанските култури.

За да може българската географска наука да поеме върху себе си тази висока отговорност, с която тя на практика ще се окаже още по-тясно свързана с материалното производство, се изисква от нея да е на висотата на задачите. Географските кадри, въоръжени освен с по-обща географски знания, е нужно да владеят и най-съвременни методи за географско изследване (отраслово и комплексно) на процесите и явленията в обкръжаващата среда. Нужни са наред с това и специални инженерни, агрономически, икономически и технологически познания. На бъдещата социална практика са необходими освен учители по география и географи с по-специална подготовка и допълнителни знания от областта на инженерни, технологически или агрономически дисциплини, които да могат с успех да работят в проектантски организации, окръжни народни съвети, Комитета за опазване на природната среда, Държавния комитет за планиране и др. като географи-ландшафтоведи и географи-прогностици и експерти по комплексните качества на обкръжаващата среда, нейното опазване, оптимизиране, проектиране, изграждане и управление.

Ние трябва да настояваме и научно да доказваме необходимостта от въвеждане на задължителна географска експертиза при приемането на проектите за изграждане на различни по-крупни инженерно-технически системи, предполагащи трайно и осезателно въздействие върху природната среда.

Сегашната система на подготовка на висисти по география не осигурява обаче такива специалисти. Сегашният учебен план и програми и времето за подготовка и обучение на студентите по география в Геолого-географския факултет на СУ не са в състояние да подготвят исканите специалисти. Една от най-реалните засега възможности за изменение на това състояние е наред с ревизията на учебния план да се използва Институтът за след-дипломна специализация и квалификация. В „Тезиси за ос-

нови насоки на развитието на науката и техническия прогрес. . .“ се казва: „Да се създадат условия за следдипломна специализация и подготовка на кадри по нови перспективни направления на науката и техническия прогрес, по смесени и комбинирани специалности, в т. ч. по управление на науката.“ Значително трябва да се увеличи броят на подготвяните специалисти за нуждите на научните географски изследвания и да се повишат изискванията за научните работници, като се премине постепенно от екстензивно към интензивно развитие и в сферата на географския фронт. Не са развити и кадрово и материално обезпечени редица важни и перспективни научни направления. Такива са например икономическата и друга оценка на природните ресурси и природоползуването; приложното (инженерно) ландшафтознание, приложението на аеро- и космическите методи за изследване на природните териториални комплекси, както и в геоморфологията, хидрологията, климатологията и други, математическото моделиране на геосистемите, екологията на човека, тематическото картографиране, прогнозирането и оптимизирането на природно-техническите системи, научната разработка на географските аспекти на опазването и подобряването на обкръжаващата среда, географското изследване на задгранични страни и други.

В Отчета на ЦК на БКП пред Единадесетия конгрес четем: „Ключево направление в научно-техническата ни политика е развитието и задълбочаването на съвместната научноизследователска и развойна дейност с братските социалистически страни и преди всичко със Съветския съюз, всестранно сближаване с него в областта на науката и техническия прогрес.“ Установените дружески връзки и творчески контакти по много линии между българските и съветските географи се отразяват много плодотворно върху развитието на географския фронт у нас. При съвременните условия на всестранно сближаване и коопериране в много области със Съветския съюз се разкриват нови, още по-добри възможности за обогатяване и разширяване на формите на съвместна научноизследователска дейност и подготовка на кадри. Ние трябва да използваме тези възможности и проявим нови инициативи.

Много нови проблеми пораждат решенията на конгреса и пред географията в нашите училища и пропагандата на географски знания сред широката общественост. Ние не можем да считаме за удовлетворително сегашното състояние на училищната география и нивото на учебната и помощната географска литература. Динамичното развитие и модернизирането на географията през последните години и все по-тясното ѝ свързване с материал-

ното производство и социално-икономическото развитие на страната извеждат тази наука на все по-предни позиции. От дисциплина, която дава общопознавателна и миогледна подготовка на учениците, както се считаше досега и което е много важно, географията разкрива и нови възможности за придобиване и знания и подготовка, нужни и приложими в самото материално производство. Не може в тази връзка от никаква гледна точка да бъде оправдано сегашното състояние с учебните планове, че география въобще не изучават повече от 70% от завършващите средно образование, тъй като тази дисциплина е изключена от учебните програми на техникумите и професионално-техническите училища.

Конгресът поставя като задължение на висшите учебни заведения подготовката на студентите да се извършва с равняване по предния фронт на науката, по нейните най-нови направления. Това изисква постоянно осъвременяване на учебния материал и поддържане на високо научно ниво на самите преподаватели. В тази насока има твърде много какво да се подобрява и модернизира в подготовката на кадри с висше образование по география. Задължение на нашите географи е да поемат организирано, под ръководството на Българското географско дружество, инициативата за подобряване в тематично отношение и по съдържание и актуализиране на научнопопулярната географска литература. Тя все още решително изостава от равнището на развитието на съвременната география и от изискванията на самите читатели, за които е предназначена. За популяризирането на географски познания и повишаването на географската култура на нашия народ по-широко трябва да се използват средствата за масова информация: телевизията, радиото, ежедневният печат.

Решенията на Единадесетия конгрес на БКП са извор и вдъхновение за много нови творчески идеи и конкретни дела. Като задължение и обещание на българските географи в изпълнение на тези решения трябва да бъде и написването на тритомна „География на НР България“, съставянето на второ издание на „Национален атлас на НР България“ и издаването на „Географски речник на НР България“.

SOME THOUGHTS ABOUT THE DEVELOPMENT
OF GEOGRAPHY AND ITS TASKS IN THE LIGHT
OF THE RESOLUTIONS TAKEN AT THE XIth CONGRESS
OF THE BULGARIAN COMMUNIST PARTY

(*Kiril Mishev*)

Summary

The economic and strategic programme about the development of our country during the VIIth five-year-period as well as till 1990, worked out by the XIth Congress of the Bulgarian Communist Party, regarding the formation of the material and technical foundation of the high advanced society, reveals qualitative new possibilities for further development of the geography. A more decisive reorientation of the scientific powers to a specialised and first of all to a complex research is necessary, which must be realized with the help of the specialists from other scientific branches, engaged with the exploration of the natural resources and ecological conditions in the country — by territorial units and complexes. These problems should be in an organic whole and looked upon as a premise for the research work, concerning the territorial distribution of the productive forces and settlement systems' development. The geographical cadres are obliged to possess not only a general geographical knowledge, but up-to-date methods for geographical exploration of the environment processes and phenomena too. At the same time special engineering, agronomical, economic and technological knowledge are necessary. Except geography teachers the future social practice needs geographers with higher erudition in the field of engineering, technological or agronomical disciplines, so they would be able to work successfully in different designers' bureaus, district people's councils, Ministries, etc. as geographers, interested in the landscape, as geographer-designers and experts about the complex qualities of the environment, its conservation, optimization and regulation. The ensurance of such specialists demands serious changes in the geographical curricula and syllabus of the Department of geology and geography at the university of Sofia. The resolutions taken at XIth Congress put a lot of new problems in front of the geography in our schools and the propaganda of geographical knowledge amidst the great public. The present of the school geography is insatisfactory.

The writing of a three-volume geography of the People's Republic of Bulgaria, the drawing up of a national atlas of Bulgaria (second edition) and the publication of a geographical dictionary of Bulgaria should be an obligation and promise of the Bulgarian geographers in the fulfilment of the resolutions taken at the XIth Congress of the Bulgarian Communist Party.